

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งเน้นการศึกษานโยบายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 รวมทั้งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ทั้งที่เป็นเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานประกอบความรู้ในการศึกษา
2. ศึกษาจากภาคสนาม (Field Research) โดยศึกษาข้อมูลต่าง ๆ จากภาคสนามแล้วจึงสร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำไปหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสำรวจ คือ พนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

1. ประชากรในการศึกษานี้ครั้งนี้ศึกษาตามเขตพื้นที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง โดยศึกษาจาก พนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิ อาญา) หรือนักจิตวิทยา รวมประชากรทั้งหมดดังตาราง

ตารางที่ 3.1
จำนวนประชากรแยกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มประชากร	จำนวนประชากร (คน)
พนักงานสอบสวน (ตำรวจ)	1,540
พนักงานอัยการ	38
นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา)	480

ที่มา: จำนวนพนักงานสอบสวนได้รับข้อมูลจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล

จำนวนพนักงานอัยการได้รับข้อมูลจากศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

จำนวนนักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) ได้รับข้อมูลจากบ้านพักเด็กและครอบครัว

2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมีค่าความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ตามตาราง Darwin Hendel (1977) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

พนักงานสอบสวน (ตำรวจ) ใช้วิธีการสุ่มด้วยการแบ่งตามพื้นที่ความรับผิดชอบของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 เขตพื้นที่ จึงสุ่มออกมาพื้นที่ละ 1 สถานีตำรวจ ซึ่งได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลชนะสงคราม, สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน, สถานีตำรวจนครบาลนางเลิ้ง, สถานีตำรวจนครบาลราชบุรีบูรณะ, สถานีตำรวจนครบาลมีนบุรี แต่ละสถานีตำรวจก็สุ่มออกมาจำนวน 8 คน จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน

พนักงานอัยการ จำนวนพนักงานอัยการที่ปฏิบัติงานที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีจำนวนทั้งหมด 38 คน จึงเลือกเอาทั้งหมดโดยไม่ทำการสุ่มตัวอย่าง

นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) ใช้วิธีการสุ่มโดยเลือกสุ่มจากนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานที่สถานีตำรวจที่สุ่มมา และนักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานที่บ้านพักเด็กและครอบครัว และศูนย์ฯ ทั่วประเทศ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 37 คน ดังตาราง

ตารางที่ 3.2
จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง (คน)
พนักงานสอบสวน (ตำรวจ)	40
พนักงานอัยการ	38
นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา)	37

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ซึ่งผู้ศึกษาได้จัดสร้างแบบสอบถามขึ้นสำหรับการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยสร้างจากเอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นคำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) และคำถามปลายปิด (Closed-ended Questions) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) หรือนักจิตวิทยา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและประสบการณ์การทำงาน โดยรูปแบบของคำถามปลายปิด แบบเลือกตอบ จำนวนทั้งหมด 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยรูปแบบของคำถามเป็นคำถามปลายปิด ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า (Rating Scale) คือ ให้เลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยรูปแบบของคำถามเป็นคำถามปลายปิด มีทั้งหมด 4 ด้าน โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า มีเกณฑ์พิจารณาเลือกตอบแบบสอบถามทั้งหมด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวนรวมทั้งหมด 24 ข้อ

ส่วนที่ 4 แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จำนวนทั้งหมด 4 ด้าน โดยรูปแบบของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

การทดสอบเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองเสนอผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ว่าครอบคลุมประเด็นของเนื้อหาที่จะศึกษาหรือไม่ เพียงใด รวมทั้งการตรวจสอบด้านภาษาที่ใช้ แล้วผู้ศึกษานำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริง (Pretest) กับพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ ศาลเยาวชนและครอบครัว นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) หรือนักจิตวิทยา จำนวนรวมทั้งหมด 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.78 ปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามลงเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถึงหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ สถานีตำรวจนครบาลทั้ง 5 แห่ง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง บ้านพักเด็กและครอบครัว และศูนย์ประชาบดี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Pre-test) และผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเก็บรวบรวมข้อมูล ตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาอยู่

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้แจกจ่ายแบบสอบถามทั้งด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ แล้วรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน จากกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ ที่จะศึกษา

ในกลุ่มของพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) ต้องการเก็บแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ในกลุ่มของพนักงานอัยการต้องการเก็บแบบสอบถามจำนวน 38 ชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.95

ในกลุ่มของนักสังคมสงเคราะห์ที่ต้องการเก็บแบบสอบถามจำนวน 37 ชุด ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.89 และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ ศาลเยาวชนและครอบครัว นักสังคมสงเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติความถี่ และร้อยละ โดยเสนอในรูปแบบของตารางสถิติและมีคำบรรยายใต้ตาราง

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

รูปแบบของคำถามเป็นคำถามปลายปิด ลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ในลักษณะประเมินค่า ในการให้คะแนนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

การแสดงระดับคะแนนเฉลี่ยของ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ได้คะแนน 14-20 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง

ได้คะแนน 7-13 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

ได้คะแนน 1-6 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

รูปแบบของคำถามเป็นคำถามปลายปิด มีทั้งหมด 4 ด้าน โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า มีเกณฑ์พิจารณาเลือกตอบแบบสอบถามทั้งหมด 5 ระดับ

เกณฑ์การวัดระดับสำหรับคำถามเชิงบวก (Positive) ทั้งหมด ผู้ศึกษาให้คะแนนในข้อคำถามเป็น 5 ระดับ คือ

เลือกตอบ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
	เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
	ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน
 เกณฑ์การวัดระดับสำหรับคำถามเชิงลบ (Negative) ทั้งหมด ผู้ศึกษาให้คะแนนใน
 ข้อคำถามเป็น 5 ระดับ คือ

เลือกตอบ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
	เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
	ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

ในการแสดงระดับของคะแนนเฉลี่ย พิจารณาจากคะแนนของคำตอบ ซึ่งแบ่งระดับ
 การวัดโดยหาพิสัย 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่าง
 ยิ่ง จากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

สำหรับเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งชั้น (Class
 Interval) 5 ระดับเท่า ๆ กันดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	ไม่แน่ใจ
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จำนวนทั้งหมด 4 ด้าน โดยรูปแบบ
 ของคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น

ข้อมูลเป็นลักษณะของคำถามปลายเปิด เสนอผลการศึกษาโดยเรียงลำดับคำตอบใน
 แต่ละข้อ ตามความถี่จากมากไปน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{\sum f \times 100}{N}$$

เมื่อ P หมายถึง ค่าร้อยละ

$\sum f$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนคำตอบทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum (fx)}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum fx$ หมายถึง ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนนผลรวม

N หมายถึง จำนวนข้อมูลหรือกรณีศึกษาทั้งหมด

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เพื่อทราบการกระจายของข้อมูล

$$S.D. = \frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}$$

เมื่อ S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum (X - \bar{X})^2$ หมายถึง ผลรวมของผลคูณของความถี่กับผลต่างระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง

N - 1 หมายถึง จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างลบหนึ่ง

การนำเสนอผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550” ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของตารางประกอบบรรยายและอภิปรายผล โดยแยกตามกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น พนักงานสอบสวน (ตำรวจ) พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ (ตาม ป.วิอาญา) หรือนักจิตวิทยา